

Beslutningsforslag nr. B 22. Fremsat den 24. oktober 2000 af Charlotte Antonsen (V), Jens Vibjerg (V), Pia Christmas-Møller (KF), Knud Erik Kirkegaard (KF), Lone Yalcinkaya (CD) og Susanne Clemensen (CD)

Forslag til folketingsbeslutning

om regelforenkling gennem ændringer på arbejdsmiljøområdet

Med henblik på at forenkle den offentlige administration, nedbringe og forenkle regelmængden samt lette de administrative byrder opfordrer Folketinget regeringen til snarest muligt at fremsætte de nødvendige lovforslag om

- at ophæve den obligatoriske, skriftlige arbejdspladsvurdering i lov om arbejdsmiljø for virksomheder med under 5 ansatte,
- at liberalisere bedriftssundhedstjenesten,
- at hæve grænsen til 10 ansatte for, hvornår

virksomhederne skal etablere en sikkerhedsorganisation, og

- at afskaffe mål- og rammestyringen af Arbejdsmiljørådets og branchearbejdsmiljørådenes aktiviteter.

Folketinget tilskynder i stedet regeringen til at skabe mere fleksible rammer for virksomhedernes arbejdsmiljøindsats, således at der tages mere hensyn til den enkelte virksomheds behov, organisering, størrelse m.v.

Bemærkninger til forslaget

Forslagsstillerne ønsker at sætte regelforenkling og afbureaukratisering højt på dagsordenen. Nærværende forslag er et konkret beslutningsforslag om regelforenkling samt forslag til lettelse af de administrative byrder på arbejdsmiljøområdet.

Forslaget er en delvis genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 21 fra folketingsåret 1998-99. (Se Folketingstidende 1998-99, forhandlingerne side 1262 og tillæg A side 1614 og 1617).

Ved lov nr. 379 af 10. juni 1997 påførte arbejdsministeren erhvervslivet nye store byrder i form af den tvungne, skriftlige arbejdspladsvurdering og krav om, at alle virksomheder med fem ansatte og derover skal etablere sikkerhedsorganisation. Hertil kom kravet om en uges uddannelse af sikkerhedsorganisationens medlemmer. Også reglerne om en særlig godkendelsesordning for bedriftssundhedstjenesterne medførte øgede omkostninger og administrative byrder både for virksomhederne og bedriftssundhedstjenesterne. Ligeledes medførte den indførte mål- og rammestyrelse af Arbejdsmiljørådets og branchearbejdsmiljørådenes aktiviteter en bureaukratisering af hele partsindsatsen på arbejdsmiljøområdet. Samtidig gav loven mulighed for en central ministerstyring af hele den partsbaserede indsats på arbejdsmiljøområdet.

Loven medførte en betydelig bureaukratisering af arbejdsmiljøområdet og pålagde virksomhederne flere omkostninger. Det er forslagsstillernes opfattelse, at mere bureaukrati ikke skaber et bedre arbejdsmiljø for den enkelte. For enhver virksomhed, uanset størrelse, gælder arbejdsgiveransvaret fortsat, ligesom mange virksomheder, især på service- og kontorområdet, selv evner at løse de fleste problemer i samarbejde mellem arbejdsgivere, arbejdstagere og faglige organisationer – uden tunge, bureaukratiske systemer.

Arbejdspladsvurdering

Før lovændringen ahang skriftlighedskravet for arbejdspladsvurdering alene af de sikkerheds- og sundhedsmæssige forhold på arbejdspladsen, idet der skulle tages hensyn til bl.a. arbejdets art, anvendte arbejdsmetoder og arbejdsprocesser samt virksomhe-

dens størrelse og organisering. Indholdet af arbejdspladsvurderingen var ikke tidligere lovfæstet.

Virksomhederne kunne derfor gennemføre arbejdspladsvurderingen afhængigt af den enkeltes behov, organisering, størrelse m.v. Til brug for udformningen og gennemførelsen af arbejdspladsvurderingen kunne virksomhederne i stort omfang støtte sig til de relevante branchevejledninger, som branchesikkerhedsrådene udgiver, og som er godkendt af Arbejdstilsynet.

I dag skal alle virksomheder imidlertid gennemføre en arbejdspladsvurdering, der indeholder følgende elementer:

- Identifikation og kortlægning af virksomhedens arbejdsmiljøforhold
- Beskrivelse og vurdering af virksomhedens arbejdsmiljøproblemer
- Prioritering og opstilling af en handlingsplan til løsning af virksomhedens arbejdsmiljøproblemer
- Retningslinjer for opfølgning på handlingsplanen.

Herudover har arbejdsministeren bemyndigelse til at fastsætte de nærmere regler. Arbejdstilsynet skal kontrollere, at der er udarbejdet en arbejdspladsvurdering efter lovens krav. Metodefrihed og tilpasning afhængigt af virksomhedens individuelle forhold vurderes på dette grundlag at være begrænsede, især for de mindste virksomheder, og vil endvidere afhænge af praksis i den enkelte tilsynskreds.

En arbejdspladsvurdering bør udformes og gennemføres efter de konkrete virksomhedsforhold på den enkelte arbejdsplads og skal som hidtil leve op til de generelle krav, der er fastsat i EU's rammedirektiv om sikkerhed og sundhed (Rådets direktiv nr. 89/391/EØF af 12. juni 1989 om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet).

Erfaringerne med arbejdspladsvurderingerne har imidlertid været positive for de større virksomheder, bl.a. på grund af metodefriheden, der i vidt omfang er blevet respekteret af Arbejdstilsynet, således at arbejdspladsvurderingen betragtes som virksomhedens

aget redskab. For de mindste virksomheder er udformningen af arbejdspladsvurderingen stadig en administrativ byrde, idet der bl.a. ikke findes en sikkerhedsorganisation, der kan deltage i udformningen af en arbejdspladsvurdering. Disse virksomheder med under 5 ansatte har også fået en længere overgangsordning, men skal have udarbejdet arbejdspladsvurderingen inden udgangen af år 2000, jf. AT-meddelelse nr. 4.00.1, november 1998. Forslagsstillerne finder, at dette er en passende anledning til at ophæve kravet om en obligatorisk, skriftlig arbejdspladsvurdering for virksomheder med mindre end 5 ansatte.

Bedriftssundhedstjenesten (BST)

Forslagsstillerne ønsker reglerne for bedriftssundhedstjenesterne liberaliseret og vil ophæve den godkendelsesordning, som blev indført i 1997. BST skal være en almindelig rådgivnings- og servicetjeneste på arbejdsmiljøområdet, der fungerer i fri konkurrence efter de samme principper som private rådgivende virksomheder. Pligten til at være tilsluttet eller etablere en bedriftssundhedstjeneste gældende for store dele af arbejdsmarkedet skal således ophæves, og virksomhederne skal i fremtiden alene efter behov trække på bedriftssundhedstjenestens ydelser.

De bureaukratiske regler for virksomhedernes tilslutningspligt, betalingspligt og pligten til at træffe aftaler om samarbejdet med bedriftssundhedstjenesterne vil således forsvinde og betyde store lettelser for såvel virksomhederne som bedriftssundhedstjenesterne. Arbejdstilsynets kontrol med BST-pligtens efterlevelse og kontrol med BST skal ligeledes forsvinde, og det vil samtidig betyde en væsentlig regelforenkling. Den meget bureaukratiske godkendelsesordning for bedriftssundhedstjenesterne afskaffes.

Det foreslås, at liberaliseringen gennemføres over nogle år, således at de bestående bedriftssundhedstjenester får mulighed for at tilpasse sig almindelige markedsvilkår. På den måde vil den arbejdsmiljøekspertise, som er samlet i bedriftssundhedstjenesterne, kunne bevares i stort omfang, da virksomhederne også i fremtiden vil efterspørge rådgivning og bistand i forbindelse med deres arbejdsmiljøarbejde.

Der er efter forslagsstillerens opfattelse ikke nogen tvivl om, at en frivillig, liberal BST-ordning vil være med til at sikre kvaliteten og samtidig udgøre et understøttende element for virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde.

Sikkerhedsorganisation

Kravet om sikkerhedsorganisation på alle virksomheder med blot fem ansatte og derover indebærer en væsentlig og unødigt bureaukratisering af virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde. Regler om valg af sikkerhedsrepræsentant, afholdelse af møder i sikkerhedsorganisationen og tvungen uddannelse af sikkerhedsorganisationens medlemmer vil især på de mindre virksomheder besværliggøre og bureaukratisere sikkerheds- og sundhedsarbejdet. Den formelle ramme vil på mindre virksomheder, hvor den personlige kontakt er afgørende, snarere hæmme end fremme virksomhedens sikkerhedsarbejde.

Kravet om en uges sikkerhedsuddannelse i form af et grundmodul for alle sikkerhedsgruppens medlemmer på samtlige virksomheder er ude af proportion med problemerne på de fleste mindre virksomheder, især kontor- og administrative virksomheder samt butikker. Forslagsstillerne finder, at grænsen for at organisere sikkerheds- og sundhedsarbejdet på virksomheder skal være som før lovændringen, nemlig 10 ansatte, dog 20 ansatte på kontor- og administrative virksomheder. Den lovpligtige arbejdsmiljøuddannelse bør endvidere nedsættes til de oprindelige 32 timer (4 dage), idet de sidste 5 timer var begrundet i arbejdspladsvurderingen, som nu fungerer i de større virksomheder.

Mål- og rammestyring af partsindsatsen

Reglerne om Arbejdsmiljørådets og branchearbejdsmiljørådenes virksomhed samt om mål- og rammestyring af denne virksomhed bør ændres, således at partsorganernes selvstyre respekteres. Der er, som man kunne forvente, opstået et omfattende og helt unødvendigt bureaukrati ved at etablere en mål- og rammestyring på dette område. Således er det stadig vanskeligt, efter halvandet år, at få iværksat bevilgede aktiviteter i branchearbejdsmiljørådene.

Parterne på arbejdsmarkedet skal selv kunne tilrettelægge deres arbejde inden for den kreds af opgaver, lovgivningen fastsætter, og parterne skal selv kunne tilrettelægge den interne organisering af arbejdet. Parternes egne opgaver må være selvstændige, ligeværdige med og uafhængige af myndighedssystemet. For den samlede, overordnede indsats på arbejdsmiljøområdet finder forslagsstillerne, at et samarbejde mellem myndighedssystemet og partssystemet er hensigtsmæssigt, men der er og skal være tale om to af hinanden uafhængige systemer.

Skriftlig fremsættelse

Charlotte Antonsen (V):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om regelforenkling gennem ændringer på arbejdsmiljøområdet.

(Beslutningsforslag nr. B 22).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.